CHE/DP/13/Gen
2015-16.

नगर रचना आणि मुल्यनिर्धारण विभाग
बृहन्मुंबई

जा.क्र.उसंनर/बृमुं/मुख्य कार्यालय संदर्भ/ 529

इन्साहटमेंट, "ई" ब्लॉक,
आझाद मैदान, महापालिका मार्ग,
मुंबई- ४०० ००१
दुरध्वनी क्र. ०२२-२२६२०९३१
Email ID :- ddtpgr_mumbai@rediffmail.com
दिनांक : १५ /६/२०१५.

प्रति,

१) मा.आयुक्त,
बृहन्मुंबई महानगरपालिका,
मुंबई-४०० ००१.

२) मा.महानगर आयुक्त,
मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण,
वांद्रे कुर्ला संकुल, वांद्रे (पूर्व),
मुंबई ४०० ०५१.

३) मा.मुख्य अधिकारी,
झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण,
प्रशासकीय इमारत, अनंत काणेकर मार्ग,
वांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०० ०५१.

४) मा.मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्र विकास प्राधिकरण,
वांद्रे, मुंबई ४०० ०५१.

५) मा.जिल्हाधिकारी,
मुंबई शहर.

६) मा.जिल्हाधिकारी,
मुंबई उपनगर जिल्हा

विषय : संरक्षण विभागाचे आस्थापनाच्या सभोवताली बांधकाम कार्याचे नियंत्रणासाठी मार्गदर्शक सूचना.

संदर्भ : १)शासनाच्या, नगर विकास विभागाकडील परिपत्रक क्र.सीआरझेड-२०१२/प्र.क्र.२/१२/नवि-१२, दिनांक २१/०२/२०१५.
२)मुख्य कार्यालयाचे पत्र क्र.संरक्षण विभाग/बांधकाम नियंत्रण/नासंघ/टीपीव्ही-७/१४४०, दिनांक ०५/०३/२०१५.

महोदय,

कृपया सोबत जोडलेल्या शासन, नगर विकास विभागाकडील परिपत्रकाचे अवलोकन करावे. संरक्षण विभागाच्या सभोवताली बांधकाम परवानगी देताना संदर्भित शासन परिपत्रकाचे अनुपालन होण्याचे दृष्टीने आपल्या अधिनस्थ सर्व संबंधितास पुढील कार्यवाहीसाठी पाठविणेस विनंती आहे.

सहपत्रे : वरीलप्रमाणे.

आपला,

मसूदा मा.उ.सं.न.र.यांनी
मंजूर केला आहे

उपसंचालक,नगर रचना,
बृहन्मुंबई यांचेकरीता

प्रत माहितीस्तव सादर :- मा.संचालक,नगर रचना, महाराष्ट्र राज्य, पुणे ४११ ००१.

Compu2/Compu/F/Technical 2014/Singh/ letter/341

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
आयुक्तांचे कार्यालय

18 JUN 2015

समय ११, १२, १३, १४
१५, १६, १७, १८
क्रमांक MGR / 5904

22/6/15

कृपया उचित कार्यवाहीकरिता अग्रेषित.

महापालिका आयुक्तांचे
न्याय चिठ्ठीस

प्रमुख अभियंता
(वि.नि.)

बृहन्मुंबई महानगर पालिका
प्रमुख अभियंता (विकास नियोजन)
यांचे कार्यालय

११	३
१२	४
१	५
२	६

22 JUN 2015
018839

क्र.प्र.अ./वि.नि./

नगरीकरण	शहर	पूर्व. उप	प. उप
मा. आयु.	टिडीआर	सेवा	आस्था

23/6/15

AODP-II

कार्यकारी अभियंता (विकास नियोजन) II EE

आवश्यक त्या कार्यवाहीकरीता . please circulate tomorrow

22/6/15

उप प्रमुख अभियंता
विकास नियोजन

HC(DP) Gen.

Pl. circulate immediately

24/06/15
AODP II

श्रीम. शितल

24/6/15

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२,
दिनांक : २१ फेब्रुवारी, २०१५
परिपत्रक

क्रमांक सिआरझेड-२०१२/प्र.क्र.२/१२/नवि-१२ :

नगररचना आणि मुख्यमंत्रीय विभाग, पुणे - ६ आवक क्र. ८८०
दिनांक - २/२/३/४/५/६/७
2 6 FEB 2015
प्रत - १/२अ/२/लेखा/अर्थसंकल्प
मंत्रालय मु.ज./उ.स.नि./स.नि.१

विषय :- संरक्षण विभागाचे आस्थापनांचे सभोवताली बांधकाम कार्याचे नियंत्रणासाठी मार्गदर्शक सुचना.

शासन नगर विकास विभागाचे पत्र क्रमांक सिआरझेड-२०१०/२६३४/प्र.क्र.४२१/१०/(भाग-२)/ नवि-१२, दि.४/११/२०१० अन्वये बृहन्मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रात बृहन्मुंबई महानगरपालिका व त्याव्यतिरिक्त बृहन्मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रातील मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, झोपडपट्टी पुनर्विकास प्राधिकरण, इत्यादी संस्था, नियोजन प्राधिकरणे / विशेष नियोजन प्राधिकरण, या नियोजन प्राधिकरणांना, "बृहन्मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रात कोणतीही विकास परवानगी मंजूर करण्यापूर्वी त्या परिसरात अथवा लगतच्या परिसरात डिफेन्स, आर्मी, नेव्ही अथवा सुरक्षा संबंधी संस्था असल्यास त्यांचेकडून ना हरकत प्रमाणपत्र प्रथम प्राप्त करुन घ्यावे", अशा सूचना निर्गमित केल्या असून सदर सूचनांची तात्काळ अंमलबजावणी करण्याच्याही सूचना देण्यात आल्या आहेत.

या सूचना निर्गमित केल्यानंतर बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने त्यांचे पत्र क्रमांक प्र.अ./ १६७७/विनि/साधा, दि. २४/१२/२०१० व इंग्रजी पत्र क्रमांक सिएचई/ १४९०९/वियो/ डब्ल्युएस/ पीॲण्डआर दि. २१/१२/२०११ अन्वये शासनास संदर्भ करुन खालील मुद्दे उपस्थित केले होते व त्याअनुषंगाने शासनाचे मार्गदर्शन अपेक्षिले होते.

(१)उपरोक्त दिनांक ४ नोव्हेंबर, २०१० रोजीच्या आदेशामध्ये सुरक्षा संस्था / बलांच्या किती अंतराच्या परिघामध्ये उपरोक्त आदेशांची अंमलबजावणी करावी याबद्दल स्पष्टता दिसून येत नाही. तरी यासंदर्भात अधिक खुलासा करणे आवश्यक आहे, जेणेकरुन आदेशांची पूर्तता करणे सुलभ होईल व अंमलबजावणीमध्ये सुस्पष्टता येईल. तरी नगरविकास खात्यातर्फे यासंदर्भात योग्य ते आदेश देण्याची विनंती आहे.

सत्यप्रत
कक्ष अधिकारी
नगर विकास विभाग
मंत्रालय, मुंबई—32

D/KALAM/ADISUHNA २०१२

(२) सदर सूचना या प्रस्तावित विकासासाठी असून या सूचना ज्याठिकाणी यापूर्वी अंतरिम बांधकाम परवानगी/ बांधकाम परवाना मंजूर करण्यात आलेला आहे आणि जेथे सारभूत स्वरुपाचे बांधकाम झाले आहे अशा ठिकाणी सुरक्षा आस्थापनाकडून ना हरकत घेण्याची आवश्यकता नाही, अशी महानगरपालिकेची धारणा आहे. कृपया याबाबत स्पष्टीकरण द्यावे.

केंद्र शासनाच्या संरक्षण विभागाकडून दि.१८.०५.२०११ च्या पत्रान्वये निर्गमित केलेल्या कार्यपद्धतीची / मार्गदर्शिकेची प्रत संरक्षण विभागाने दि. १२/२/२०१२ च्या पत्रान्वये राज्य शासनाच्या नगर विकास विभागास व आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांना माहितीकरीता व योग्य त्या आवश्यक कार्यवाहीकरीता पाठविली आहे. त्यानुसार संरक्षण विभागाच्या आस्थापनांच्या सर्व बाजूंनी नियंत्रित करावयाच्या विकासासंबंधी मार्गदर्शक तत्वे विहित करण्यात आली आहेत.

केंद्र शासनाच्या संरक्षण मंत्रालयाचे उपरोक्त दिनांक १८/५/२०११ रोजीचे पत्रामध्ये खालीलप्रमाणे नमूद करण्यात आले आहे.

"(a) In places where local municipal laws require consultation with the Station Commander before a building plan is approved, the Station Commander may convey its views after seeking approval from next higher authority not below the rank of Brigadier or equivalent within four months of receipt of such requests or within the specified period, if any, required by law. Objection/ Views/ NOC will be conveyed only to State Government agencies or to Municipal Authorities, and under no circumstances shall be conveyed to builders/private parties.

(b) Where the local municipal laws do not so require, yet the Station Commander feels that any construction coming up within 100 meter (for multistorey building of more than four storeys, the distance shall be 500 meters) radius of defence establishment can be a security hazard, it should refer the matter immediately to its next higher authority in the chain of its command. In case, the next higher authority is also so convinced, then the Station Commander may convey its objection/views to the local municipality or State Government agencies. In case the municipal authority/ State Government do not take cognizance of the said objection, then the matter may be taken up with the higher authorities, if need be through AHQ/MoD."

सत्यप्रत

कक्ष अधिकारी
नगर विकास विभाग
मंत्रालय, मुंबई-३२

D/KALAM/ADISUHNA २०१२

तद्नंतर दि.०३.१०.२०११ च्या पत्रान्वये स्थलसेना दलाने संरक्षण विभागाने दि.१८.०५.२०११ रोजी विहित केलेल्या मार्गदर्शक तत्वांमध्ये आणखी काही सुधारणा करुन सुधारित कार्यपद्धती विहित केलेली आहे.

यासंबंधी स्थलसेना विभागाचे कर्नल क्यू (लॅण्ड) फॉर जीओसी , महाराष्ट्र गुजरात आणि गोवा क्षेत्र मुख्यालय यांनी त्यांच्या अधिपत्याखालील HQ 11 Inf Div Q (land) , HQ Mumbai Sub Area , Stn HQ Panji (Q) यांना, दिनांक २९/६/२०११ च्या पत्रान्वये, संरक्षण विभागाचे उपरोक्त दिनांक १८ मे, २०११ रोजीच्या सूचना मुख्य सचिव महाराष्ट्र राज्य, गुजरात राज्य आणि गोवा राज्य यांचे निदर्शनास आणून दयाव्यात आणि या सूचना राज्यातील सर्व जिल्हाधिकारी व संबंधितांना कार्यवाहीसाठी द्याव्यात, अशीही विनंती केली आहे.

तद्नंतर कर्नल क्यू (लॅण्ड) महाराष्ट्र, गुजरात आणि गोवा क्षेत्र मुख्यालय यांनी दिनांक २२ सप्टेंबर, २०१२ रोजीच्या पत्रान्वये त्यांचे अधिपत्याखालील HQ मुंबई सब एरीया Q (Land), HQ Pune Sub Area (Q) (Land), Stn HQ Panji, HQ ११ Inf Div (Q) यांना संरक्षण विभागाचे उपरोक्त दिनांक १८ मे, २०११ रोजीच्या पत्रान्वये दिलेल्या मार्गदर्शक सूचनांचे अंमलबजावणीचे अनुषंगाने कार्यवाहीबाबत निदेश दिले आहेत. याच पत्रामध्ये त्यांनी इंटिग्रेटेड हेड क्वार्टर (IHQ) चे दिनांक २ ऑगस्ट, २०१२ रोजीचे पत्राचा संदर्भ दिला असून, त्यामध्ये सर्वसाधारण सामान्य जनतेला कमीतकमी गैरसोय (Inconvenience) होणे आवश्यक असल्याचे उदधृत केले आहे. जेथे Works of Defence Act, १९०३ सह अस्तीत्वातील अधिनियम/अधिसूचनेद्वारे बांधकामे Regulate केली जातात तेथे संरक्षण विभागाचे दि. १८/५/२०११ रोजीचे परिपत्रक लागू होणार नाही, असे अन्य एका प्रकरणी संरक्षण विभागाने दि. १४/१/२०१३ च्या पत्रान्वये स्पष्ट केले आहे. संरक्षण विभागाचे सदरचे अभिप्राय पहाता त्या त्या स्थानिक नियोजन प्राधिकरणांनी सबंधित संरक्षण विभागाच्या सक्षम प्राधिका-याकडून (स्टेशन कमांडर) त्यांच्या हद्दीतील संरक्षित क्षेत्र कोणत्या वर्गवारीत समाविष्ट आहे, या संबंधातील खातरजमा प्रथमता करुन घेणे आवश्यक राहील.

संरक्षण विभागाचे दि. १८/५/२०११ रोजीच्या मार्गदर्शक सुचना, तद्नंतर स्थलसेनेने दि. ३/१०/२०११ च्या पत्रान्वये दिलेले स्पष्टीकरण आणि संरक्षण विभागाचे दि. १४/१/२०१३ रोजीचे पत्र विचारात घेता, संरक्षण विभागाच्या उपरोक्त मार्गदर्शक तत्वांची एकसमान (uniform) अंमलबजावणी होण्याच्या दृष्टीने व त्यामध्ये सुसूत्रता रहाण्याच्या दृष्टीकोनातून, शासनाने यापूर्वी दि.०४.११.२०१० च्या पत्रान्वये केवळ बृहन्मुंबई क्षेत्रापुरते निर्गमित केलेले पत्र रद्द करुन , राज्यातील सर्व नियोजन

सत्यप्रत

कक्ष अधिकारी
नगर विकास विभाग
मंत्रालय, मुंबई-३२

प्राधिकरण/विशेष नियोजन प्राधिकरण तसेच जिल्हाधिकारी यांना खालीलप्रमाणे सर्वसमावेशक अशा मार्गदर्शक सूचना देणेत येत आहेत.

अ) संरक्षण विभागाचे दि. १४/१/२०१३ रोजीचे पत्र विचारात घेता, संबंधित संरक्षण विभागाच्या सक्षम प्राधिका-याकडून (स्टेशन कमांडर) त्यांच्या हद्दीतील संरक्षित क्षेत्र कोणत्या वर्गवारीत समाविष्ट आहे, याची खातरजमा करुन घ्यावी. जेथे Works of Defence Act, १९०३ सह अस्तीत्वातील अधिनियम/अधिसूचनेद्वारे बांधकामे Regulate केली जातात तेथे संरक्षण विभागाचे दि. १८/५/२०११ रोजीचे परिपत्रक लागू होणार नाही.

ब) जेथे Works of Defence Act, १९०३ सह अस्तित्वातील अधिनियम/अधिसूचनेद्वारे बांधकामे नियंत्रीत केली जात नाहीत, तेथे संरक्षण विभागाच्या दिनांक १८/५/२०११ रोजीच्या पत्रामध्ये नमुद विहीत मार्गदर्शक तत्वे /कार्यपध्दतीचा अवलंब करणे आवश्यक राहील. संरक्षण विभागाचे उक्त दि. १८/५/२०११ रोजीचे पत्रामध्ये बांधकाम करण्यासाठी संरक्षण विभागाचे ना हरकत प्रमाणपत्र घेण्याचे नमूद केलेले नसल्याने, अशा ठिकाणी संरक्षण विभागाचे आस्थापनांच्या हद्दीलगतच्या विहीत नियंत्रीत अंतरांमध्ये बांधकामासाठी संरक्षण विभागाचे नाहरकत प्रमाणपत्र घेणेची आवश्यकता नाही.

क) महाराष्ट्र राज्यातील सर्व नियोजन प्राधिकरणांनी/विशेष नियोजन प्राधिकरणांनी त्यांच्या संकेतस्थळांवर त्यांचे कार्यक्षेत्राअंतर्गत असलेल्या उपरोक्त तीनही सेनादलांचे आस्थापनापासून नियंत्रित क्षेत्रातील विकास परवानग्यांची सर्व माहिती नकाशांसह अपलोड करावी. तसेच प्रस्तावित विकास प्रस्तावांच्या प्रती नकाशांसह संबंधित स्टेशन कमांडरकडे / संरक्षण आस्थापनांकडे त्याचदिवशी स्पिडपोस्टाद्वारे पाठवाव्यात.

ड) या दिनांकापासून तीस दिवसांच्या कालावधीत स्टेशन कमांडर अथवा त्यांचे वरिष्ठांना काही आक्षेप नोंदवावयाचे असतील तर त्यांनी ते नोंदवावेत आणि काही आक्षेप असल्यास त्याबाबत नियोजन प्राधिकरणांनी/विशेष नियोजन प्राधिकरणांनी त्यांच्याशी विचार-विनिमय करुन निर्णय घ्यावा आणि महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगर रचना अधिनियम, १९६६ चे तरतूदीनुसार उचित कार्यवाही करावी. मात्र ज्या ठिकाणी असा निर्णय घेण्याविषयी दुमत असेल अशावेळी राज्य शासनाकडे / केंद्र शासनाकडे संदर्भ करुन त्यावर उचित मार्गदर्शन घ्यावे.

ई) संरक्षण विभागाच्या उक्त मार्गदर्शक तत्वांनुसार जेथे नाहरकत प्रमाणपत्र घेणेची आवश्यकता नसतानाही यापूर्वी काही प्रकल्पधारकांनी / नियोजन प्राधिकरणांनी विकास प्रस्तावासाठी संरक्षण विभागाकडे नाहरकत प्रमाणपत्र अपेक्षीले असेल आणि जेथे सदर विकास प्रस्तावांना संरक्षण विभागाने

सत्यप्रत

कक्ष अधिकारी
नगर विकास विभाग
मंत्रालय, मुंबई-३२

अद्यापही नाहरकत प्रमाणपत्र दिलेले नसेल तर अशा जुन्या प्रकरणी, या परिपत्रकाचे दिनांकापासून ३० दिवसांचे विहीत कालावधीत संरक्षण विभागाने या संबंधाने निर्णय दिला नाही तर संबंधीत नियोजन प्राधिकरणांनी महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगर रचना अधिनियम, १९६६ चे तरतूदीनुसार उचित कार्यवाही करावी.

उपरोक्त मार्गदर्शक सुचना तात्काल अंमलात येतील व त्यांची अंमलबजावणी काटेकोरपणे करण्यात यावी.

(डॉ.नितिन करीर)
प्रधान सचिव (नवि-१).

प्रत माहितीसाठी व कार्यवाहीसाठी :-

१) सचिव, संरक्षण मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली.

त्यांना विनंती करण्यात येते की, या परिपत्रकातील मार्गदर्शक सुचना माहितीसाठी आणि आवश्यक त्या उचित कार्यवाहीसाठी त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून देण्यात याव्यात. राज्य शासनाच्या या मार्गदर्शक तत्वाबांबत संरक्षण विभागाच्य काही सुचना /आक्षेप असल्यास त्या त्यांनी ४ आठवडयात राज्य शासनास कळवाव्यात. अशा स्वरुपाच्या कोणत्याही सुचना/आक्षेप न नोंदविल्यास भविष्यात राज्य शासन कोणत्याही परिस्थितीत जबाबदार राहणार नाही, याची कृपया नोंद घ्यावी.

२) संचालक (एल ॲण्ड सी) संरक्षण मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली.

३) एयर ऑफीसर कमांडींग, एचक्यू, मेरीटाईम ,एयर ऑपरेशन, आय.अे.एफ. बिल्डींग, महात्मा गांधी रोड, न्यू मरीन लाईन, मुंबई -४०० ०११.

४) अेव्हीएसएम, व्हीएसएम, फ्लॅग ऑफीसर कंमाडीग इन चिफ, वेस्टन नेव्हल कमांड, शहीद भगतसिंग मार्ग, मुंबई.

५) जनरल ऑफीसर कमांडींग हेड क्वॉर्टर्स, महाराष्ट्र ॲण्ड गुजरात एरीया,कुलाबा, मुंबई-४०० ००५.

६) प्रधान सचिव, ऊदयोग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

७) प्रधान सचिव, गृहनिर्माण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

८) महानगर आयुक्त, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, बांद्रा, मुंबई.

९) प्रधान सचिव, महसूल विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

२/- त्यांना विनंती करण्यात येते की, या परिपत्रकातील मार्गदर्शक सुचना माहितीसाठी आणि आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व जिल्हाधिकारी आणि इतर सर्व संबंधिताचे निदर्शनास आणून देण्यात याव्यात.

सत्यप्रत
कक्ष अधिकारी
नगर विकास विभाग
मंत्रालय, मुंबई-३२

NO. CHE/ DP/ 18839 /GEN DT. 24/6/2015

CHE /DP/ 13 /GEN
2015 - 2016

DY.CHE (DP)-I/II/ DY.CHE(BP)CITY/ ES/ WS-I/WS-II/SPECIAL CELL/

DY.CH.PLANNER(DP) /DY.CHE(PPPP) /EE(DP)CITY/ EE(DP)ES /

EE(DP) WS.H&K / EE(DP) WS.P&R /EE (P) TO CHE (DP) /

EE (BP) CITY –I /II /III/EE(BP) (ES) I /II /EE (BP)WS H&K /

EE (BP)WS P&R /

AE (DP)...../SE(DP).....

Copy submitted for information &further necessary action please.

Administrative Officer
(development Plan) 24/06/15

24/6/15